

Om Martinhytta i Kroken i Maridalen.

Da Martin Tranmæl fylte 70 år sommeren 1949 og gikk av som redaktør i Arbeiderbladet, vedtok Det Norske Arbeiderparti, Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon og Arbeiderbladet å forære ham en hytte. Hans daværende private hytte lå på Skollerudåsen i Bårumsmarka - på høyde med Kolsåstoppen og med bratte kleiver.

Hytta ble bestilt og laget i Odalen, montert i Maridalen etter at mange andre plasser måtte oppgis. Den er tegnet av arkitekt Knut Knudsen. Den var beregnet å ligge ved Lillevann, men naboene nektet. Andre steder som ble undersøkt var på Voksenåsen, ved Kjelsås gård i Sørkedalen, ved Hammeren. Omsider fant man fram til en trekantet tomt på 3 mål nær Vaggestein gård (øvre) i Maridalen, som ble bygslet av kommunen for 25 år - senere forlenget.

Hytta ble reist høsten 1952 og sto ferdig i januar 1953. Men Martin Tranmæl ville at hytta skulle gå tilbake til givene ved hans død. Det ble ordnet ved at han opprettet en stiftelse med et styre med en representant, for LO, en for Arbeiderpartiet og en for Arbeiderbladet. Så det første styret besto av Einar Garhardsen, Konrad Nordahl og Olav Larssen, med Jens Chr. Hauge som sekretar.

Så lenge Martin levde var det han som disponerte hytta. Han hadde flere politiske møter der - sentralstyret, sekretariatet, AUFs sentralstyre etc. Ved siden av at partilag kom på besøk i sommerhaavåret, særlig om våren.

Tranmæl døde i juli 1967. De siste sjø årene han levde sørget si for at han fikk flere ferieuker på hytta. Sømturkamerat med ham gjennom 30 år var jeg en slags vedlikeholdssjef på hytta. Noe av det siste han sa under de daglige sykenusbesøkene var: "Du får ta vare på hytta du da".

Og det har jeg gjort - i 38 år. I alle år også etter at Martin døde, har det vært partilag på besøk, spesielt i mai-juni.

En gang i 70-åra da Bratteli var partiformann ble det foreslått at hytta skulle flyttes til LO-skolen på Sørmarka og der gjenreises som et minne om Martin Tranmæl. Bygningsfaglige folk konstaterte raskt at den ikke kunne flyttes uten med store omkostninger. Og Martin fikk hytta fullt ferdig og møblert.

Stiftelsens styre har neppe hatt mange møter. Vedtak om hytta er gjort i Samarbeidskomiteen LO-DNA, der Arbeiderblad-redaktøren hittil har vært medlem. Det var Samarbeidskomiteen som for noen år siden overlot ansvaret for bruken av hytta til Oslo Arbeiderparti.

Vedlegg: Martin Tranmæls vedtekter for Stiftelsen.

Med partihilsen

Einar Garhardsen

*Sendt E. Larssen
Oslo AP i mars*

NoBo

Opprettelse av Stiftelsen "Martinhytta i Kroken i Maridalen."

1. Undertegnede Martin Tranmål bestemmer herved at min hytte "Kroken i Maridalen", på festet grunn ved Øvre Vaggstein fra dags dato skal overføres til å være en privat stiftelse, "Martinhytta i Kroken i Maridalen".

Samtidig avsetter jeg kr. 6.000,- til Stiftelsen. Denne kapitalen skal brukes til å gjerde inn hytta og til å dekke vedlikehold så langt den rekker.

2. Jeg ønsker på denne måten å skape et sted der arbeiderbevegelsens tillitsmenn kan komme sammen i ro og kameratslige former. Det er etter min mening behov for et slikt sted.
3. Jeg ønsker at Stiftelsen skal ha et styre som består av én mann utsett av Sekretariatet i Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, én utsett av Sentralstyret i Det norske Arbeiderparti og én fra Arbeiderbladet. Jeg ville sette pris på om formannen i LO, og i Partiet og redaktøren i Arbeiderbladet ville sitte i styret. Så lenge jeg lever, vil jeg gjerne være medlem av styret.
4. Dersom det skulle inntre uforutsette forhold - for eksempel påtvunget riving av hytta eller lignende - som medfører at forrådet med stiftelsen ikke kan oppnås, skal styret treffe de bestemmelser som forholdet tilsier med sikte på å disponere hytta - eller den kapital som måtte tre istedenfor den - på en måte som best svarer til mitt formål med Stiftelsen.

Oslo , 11. mai 1955.

Martin Tranmål
.....

Undertegnede bevitner herved etter Martin Tranmåls ønske, at han i dag i vårt nærvær har undertegnet dette dokument om opprettelse av Stiftelsen "Martinhytta, Kroken i Maridalen".

Kolbjørn Fjeld
.....

Per Egeberg Sogstad
.....